

Het eerste, echte contact tussen de Australische inboorlingen en de blanken gebeurde, zoals je al wist, op het einde van de 18e eeuw: de eerste Britse strafkolonie werd inderdaad in 1788 opgericht. Men vermoedt dat Australië toen ongeveer 300 000 inboorlingen telde. Nu bedraagt het aantal zuivere Australiërs $\pm$ 50 000 en het aantal halfbloeden 25 à 30 000. Deze geweldige afnemering van de inheemse bevolking is voor een gedeelte te wijten aan het vaak hardhandige optreden van de Europese inwijkelingen; ze verdrongen bovendien de kleurlingen naar de meest onherbergzame gebieden, waar de strijd om het bestaan de rangen geweldig uitdunde.

De Australische oerbewoner is op grond van zijn verschijningsvorm gemakkelijk te herkennen aan zijn donkerbruine huid, zijn kleine, langwerpige schedel, zijn platte neus die meestal meer breed dan lang is, zijn sterk achterwaarts nijsende voorhoofd, zijn donkere, diepe ogen, zijn sterk vooruitstekende wenkbrauwbogen en aan zijn doorgaans middelmatige gestalte. Er zijn verschillende types, want de oorspronkelijke bewoners stammen van diverse groepen af, die waarschijnlijk duizenden jaren geleden uit Zuidoost-Azië emigreerden.

Van de 50 000 rasechte Austra-

De voorhistorie leeft nog

liërs hebben zich ongeveer de helft in meerdere of mindere mate aan de levenswijzen van de blanken aangepast. De overigen leven nog in omstandigheden, die in alle opzichten aan het stenen tijdperk doen denken. Ze bewonen vooral de woestijnachtige zones van Noord-Australië, namelijk Kimberley, Arnhem en het noorden van Queensland. De onderlinge fysieke verschillen en de sterk afwijkende dialecten ten spijt, is hun levenswijze betrekkelijk uniform. Zij leven bestendig in een wereld van dorst, ellende en achterlijkheid. Landbouw kennen ze praktisch niet: de bodem is in die gebieden uiterst schraal, planten komen er omzeggens niet voor. Veeteelt is er evenmin mogelijk. Zo moeten deze primitieven zich beperken tot wat metaalbewerking en pottenbakkerij. Verder voeden zij zich met de vruchten die ze vinden en met de opbrengst van jacht en visvangst. Toch hebben deze mensen heel wat ervaringskennis opgedaan. Zij kennen als niemand anders de levenswijzen van de landdieren, de vogels en de vissen. Zij zijn op de hoogte van verschillende soorten hout, been en steen, die zij bij het vervaardigen van hun gebruiksvoorwerpen nodig hebben. Hun werktuigen zijn doelmatig en degelijk aangepast; boog en pijl kennen zij echter niet. Dit zonderlinge verschijnsel wordt verklaard door het feit, dat de Australische oerbewoners reeds van de rest van de wereld zouden afgezonderd geweest zijn, vóór men boog en pijl hanteerde! Hun voornaamste wapens zijn stenen messen en speren. Deze laatste slingeren ze weg door middel van een speerwerper, dit is een langwerpig plankje dat als een verlengstuk van de arm kan worden beschouwd en waardoor de speer met meer kracht in de ruim-

te kan worden geslingerd. Hun meest typische wapen is echter de boemerang. Dit houten werptuig heeft min of meer een V-vorm met sterk uiteenstaande benen. Sommige boemerangs zijn zó kundig vervaardigd, dat ze terug naar de plaats komen van waaruit ze werden gesmeten, wanneer ze hun doel missen. Het wapen, dat vooral bij de jacht op vogels wordt gebruikt, beschrijft dan op zijn terugweg één of meer grote lussen. Deze merkwaardige kwaliteit is toe te schrijven aan de bijzondere vorm van de boemerang, waarvan één zijde bol en één vlak is. Niet alle stammen kunnen dergelijke boemerangs maken; de bewoners van de kustgebieden muntten er in uit. De jacht van de inboorlingen is vooral op de kangeroe en de emoe afgestemd. De

kangoeroe is, zoals wij reeds zegden, een buideldier.

Wij noemen de ezel, de koe en het schaap dom, maar geen enkel zoogdier laat zich, zijn schuwheid ten spijt, zo gemakkelijk verrassen als de kangoeroe.

Daarom juist kan de inboorling hem op zo'n grote schaal vangen. De kunst bestaat erin de kudde zo dicht mogelijk te benaderen en dan plots luid schreeuwend op te springen. Dan weten de dieren niet meer waar naartoe en lopen in de strikken en de netten, die de inboorlingen op vernuftige wijze weten op te stellen. De grote Engelse ontdekkingsreiziger James Cook (1728-1779) ontdekte deze buideldieren, toen hij in 1770 op de kust van Nieuw Zuid-Wales landde. Hij noemde ze kangoeroes naar het voorbeeld van de inboorlingen.

In dit gebied leven momenteel nog een groot aantal rotskangoeroes, de wilde jacht van de blanken ten spijt. Deze schuwe dieren komen slechts na zonsondergang uit de donkere spleten en holen te voorschijn. Zeer behendige bergbeklimmers, laten ze zich slechts door geoefende jagers verrassen, omdat men bij het besluipen een uitzonderlijk geduld aan de dag moet leggen. Een andere begeerde prooi is de emoe, een loopvogel, die volgens zijn gestalte op een struisvogel lijkt; zijn romp en

zijn hals zijn echter korter en hij bezit minder lange poten.

Soms gebruiken de Australiërs radicale middelen om de emoe te vangen: zij vergiftigen de drinkplaatsen met een afkooksel van de pituriplant. Als de vogel van dit water gedronken heeft, kan hij hoogstens nog enkele honderden meters lopen.

Buiten het wild eten de Australische inboorlingen ongeveer alles wat zij kunnen vinden: wortelen, rupsen, vruchten enz. Om het eten wat zoete smaak te geven, graven zij de nesten van de honigmieren uit. Deze mieren leven onder de grond; hun achterlijf is als een erwt opgezwollen en met honig gevuld. De inboorlingen bijten de onderlijven af en verorberen het zoete vocht. Ook op vet zijn zij zeer belust. Een gedood dier wordt altijd opengesneden om het lekkere vet, dat aan de ingewanden vastzit, te bemachtigen. Zo zijn deze primitieven verplicht voortdurend van woongebied te veranderen: ze moeten altijd op zoek naar voedsel. Dit zwerversleven valt hen nu wel niet heel lastig, want zij laten nooit iets achter: kleren dragen zij bijna niet, hun hutten zijn niet meer dan takkebossen en schors. Zij trekken in kleine groepen van ongeveer 100 koppen van de ene plaats naar de andere. Moet het ons dan verwonderen, dat de oer-

Ongeveer de helft van alle Australische inboorlingen zijn levende voorbeelden van de steentijd. Zij verkeren nog in de meest primitieve levensvoorwaarden: zij voeden zich met wat de natuur hen biedt; zij wonen in eenvoudige hutten van takkebossen; zij hanteren de primitiefste werktuigen. Landbouw en veeteelt beoefenen zij niet. Hun bestaan wordt nog beheerst door magische krachten, stammend uit een oeroud verleden.

oude magische krachten, de taboes en de riten nog zulk een geweldige invloed uitoefenen op hun gedragingen en hen gevangen houden in de greep van het bijgeloof, waardoor zij met de mythe van een verre tijd blijven worstelen en die zij als een bindende macht ervaren.

